

Enriching the Urban Jungle with Bees

LEAD PARTNER:
Ljubljana, Slovenia

PARTNERS:
Bansko, Bulgaria
Bergamo, Italy
Osijek, Croatia
Sosnowiec, Poland

Photo: Luka Dakskobler

Brojne mogućnosti za nove proizvode od meda

Općina Amarante, jedan od najljepših i najslađih gradova Portugala, određuje je na sjeveru zemlje. Prepoznatljiv je po svom medu u sortama poput vrieska, ružmarina, eukaliptusa ili naranče, a koji je toliko poseban, da ima oznaku zaštićenog zemljopisnog podrijetla EU. Proistekao iz tradicionalne upotrebe meda u kulinarstvu i zahvaljujući mještanima sa snovima i vizijama, koji su se pridružili malim pčelarima i razvili svoj posao, domaći med i raznovrsni proizvodi od meda ili drugi pčelinji proizvodi distribuiraju se diljem zemlje i inozemstva. Danas je pčelarstvo rastući sektor lokalne industrije, posebno važan za ruralna područja.

Medeni kruh – na portugalskom Broa de mel portugalski je glazbeni duet koji se proslavio 80-ih i 90-ih svojim ljubavnim pjesmama koje su izvodile na nekoliko festivala kao što je Festival RTP da Canção. Njihove pjesme govore o strasti, žaru, sjedinjenju, romantici, povjetarcima, milovanju i o “medenom mjesecu”. Ove slatke teme koje se odnose na sreću i blagostanje mogu učiniti da se osjećamo medeno.

Ime grupe kao i tekstovi njihovih pjesama duboko su povezani s “broa de mel” poznatim portugalskim slatkišem koji se pravi u mnogim pekarnicama i slastičarnicama. Med se obično koristi u portugalskim slasticama u tipičnim slasticama kao što su “kolač od đumbira i meda”, “kolač od meda i cimeta”, “kruh od meda s nadjevom kreme od jaja”, “kolač od maslinovog ulja i meda s cimetom i orasima”, “algarvijski medeni kolač”, “kolač od meda i jogurta” i “kolač od meda i grožđica” ili “medeni tost”.

Med ima bezbrojne namjene; od gastronomije do kozmetike, zdravlja i wellnessa.... ili kao unikatan proizvod. Povećana potražnja za takvim proizvodima igra važnu ulogu u lokalnom gospodarstvu, što je prepoznao i Alexandre Vieira, trenutni predsjednik udruge Apimarão (Udruga pčelara Marãoa i Aboboreire), koja okuplja oko 50 pčelara. Zalaže se za to da udruga Apimarão postane dinamičnija i kroz udrugu stvori logističke uvjete koji olakšavaju rad proizvođača meda, bilo u smislu vađenja ili komercijalizacije.

Šumarski inženjer, a i sam pčelar, Alexandre Vieira prodaje pelud čajanima, slastičarnicama ili ljekarnama, no prije svega je predan dizajnu i izgradnji košnica. On proizvodi pčelinjake bez obzira na veličinu, čak i one male za vlastite potrebe.

Planine Marão i Aboboreira te obronci rijeke Ovelha imaju floru vrieska, ružmarina, eukaliptusa i cvjetova naranče. Med koji se tamo proizvodi vrlo je poseban EU prehrambeni proizvod koji ima EU oznaku “Zaštićena oznaka zemljopisnog podrijetla (PGI)”.

U Amaranteu postoji još nekoliko inspirativnih priča vezanih uz med. Postoji priča o Alexandreu Moraisu koji danas posjeduje 200 košnica i izvozi proizvode u inozemstvo, ali sve je počelo ulaskom roja u njegovu kuću. Priča o uspjehu trgovine [Dolmen](#) (Zadruga za lokalni i regionalni razvoj); Tiago Morais, profesionalni vatrogasac i otvoreni obožavatelj nordijskih kultura koji je svoju veliku strast prema medovini, „piću bogova“ ispunio proizvodeći ga ([Runas Hidromel](#)). I, ništa manje, [Inside Experiences](#), lokalni turoperator, koji je kreirao dvije rute/ture kako bi turistima pružio iskustvo meda.

Sažeto iz članka Nicolaua Ribeira (Općina Amarante)

Centar znanja: Obrazovanje

Za početak vas pozivamo da pročitate [“džepnu” verziju smjernica](#) s inspirativnim pričama iz 10 gradova EU-a. Bit će dostupan na [dostupna na 12 jezika EU-a](#) početkom prosinca 2022. No, da biste inicirali pokret u svom gradu, preporučujemo da detaljno proučite potpune smjernice i alate opisane u nastavku.

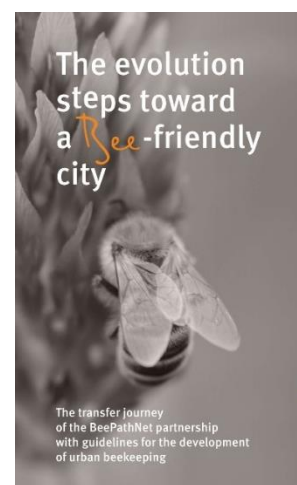
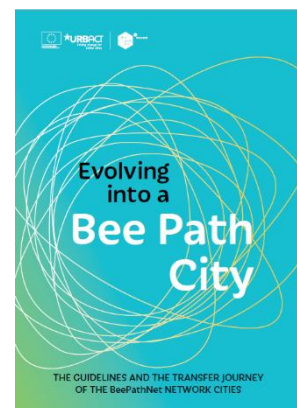
[Smjernice: Evolucijski koraci prema gradu-prijatelju pčela. – Putovanje prijena znanja i iskustava.](#)

Saznajte više o tome kako razviti pčelinje proizvode i uključiti ih u Pčelinji put. U partnerstvu projekta *BeePathNet* postojalo je nekoliko načina kako to postići, a oni su opisani u smjernicama za razvoj urbanog pčelarstva.

Pročitajte poglavlje 8. Pčelinji proizvodi – Razvoj pčelinjih proizvoda na Pčelinjem putu. Tamo ćete saznati kako je to uspjelo Ljubljani i neke od njezinih priča o uspjehu kao što su Rent-a-beehive.si, Posebna kućna slastica od meda restorana Pri Kolovratu, suradnja sa Slovenskim etnografskim muzejom....

Tu su i studije slučajeva iz svih gradova partnera BeePathNeta Cesena (Italija), Bydgoszcz (Poljska), Hegyvidek (Mađarska), Nea Propontida (Grčka) i Amarante (Portugal).

[Biblioteka newslettera projekta BeePathNet](#) - posjetite arhivu tematskih newslettera i pronađite inspirativne urbane priče, ideje za male aktivnosti s velikim učinkom, uključivanje različitih dionika itd. Kako bismo se približili građanima, preveli smo ih na nekoliko jezika. Za više informacija posjetite našu web stranicu [BeePathNet Reloaded](#) i pratite nas na [Facebook](#) ili [Twitter](#) stranicama projekta.

Nekoliko dobrih praksi za inspiraciju

Samo za prvu inspiraciju, predstavljamo neke od dobrih praksi naših gradova prijatelja pčela.

BeePathNet Reloaded partner – Grad Sosnowiec, Poljska

Sosnowiec je grad u kojem svi sudjeluju u podizanju svijesti

U Sosnowiecu je gradska uprava uspjela privući interes raznih institucija i građana koji svi zajedno rade na podizanju svijesti o pčelama i zašto moramo promijeniti svoje stavove i način razmišljanja kako bismo svima osigurali svjetliju budućnost.

Foto: arhiv projekta BeePathNet Reloaded

Foto: Posebna gospodarska zona Katowice – arhiv podzone Sosnowiec i Dąbrowa

Institucije koje su brigu o pčelama uspjele uključiti u svoj rad nalaze se u mnogim područjima rada u Sosnowiecu. Spomenimo samo neke od njih: Medijska knjižnica Zagłębie, Honeycomb dobrotvorna trgovina, Muzej medicine i farmacije, dvorac Sielecki i mnogi drugi. Čak se i posebna gospodarska zona Katowice pridružila ovom pozivu te dijeli i širi znanje.

Vodeći partner projekta BeePathNet – Grad Ljubljana, Slovenija

Rent-a-beehive.si / Najemi panj.si

Urbani pčelar Gorazd Trušnovec stekao je poduzetničko obrazovanje kroz Program izobrazbe za poduzetništvo u organizaciji Grada Ljubljane i Edukativnog centra Cene Štupar, kroz koji je razvio poseban proizvod pod nazivom “[Rent-a-beehive](#)” (“Unajmi košnicu”). Usluga iznajmljivanja košnica obično se zasniva na jednogodišnjem ugovoru, pri čemu korisnici mogu iznajmiti dvije ili više košnica. Za godišnji najam klijent dobiva 10 velikih čaša meda po košnici, uz mogućnost otkupa svog preostalog meda, te može obavljati sve pčelarske poslove uz pojašnjenja pčelara za pojedine radnje. Tu su i mentorski paketi, teambuilding paketi za tvrtke, radionice za djecu... Nedavno je krenuo s tečajem pčelarstva kao rehabilitacijskim programom za zatvorenike.

Foto: Žiga Koritnik

Dolmen

Dolmen je naziv zadruge za lokalni razvoj koja se nalazi u Amaranteu u Portugalu. Uključuje članove iz različitih sektora – iz javnog sektora (poput Gradske uprave Amarante), drugih udruga, malih i srednjih poduzeća, proizvođača i pojedinaca.

Misija Dolmena je promicanje lokalnog razvoja kroz valorizaciju lokalnih proizvoda, kulture, baštine i ljudi. Njen fokus rada je na ruralnim područjima, ne samo iz Amarantea, već i iz drugih susjednih općina, kao što su Baião, Cinfães, Marco de Canaveses, Penafiel i Resende. Za

razvoj poslovanja ključno im je sudjelovanje na domaćim sajmovima, sajmu hipermarketa Continente te sajmovima u inozemstvu.

Izvor: Dolmen